

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра філології та методики початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

Теорія і технологія вивчення у вищому навчальному закладі

галузі «Мова та література»

підготовки магістра

спеціальності 01 Освіта

013 Початкова освіта

Програма навчальної дисципліни «Теорія і технологія вивчення у ВНЗ галузі «Мова та література»» підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньою програмою Початкова освіта

Розробник: доцент, кандидат педагогічних наук Вітюк В. В.

Рецензент: доцент кафедри методики викладання і культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат педагогічних наук Павлюк Н. П.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри філології та методики початкової освіти
протокол № 1 від 05.09.2017 р.

Завідувач кафедри

Данилюк О. К.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № 1 від 05.09.2017 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету педагогічної освіти
та соціальної роботи

Антонюк В. З.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма Початкова освіта Освітній ступінь магістр	Нормативна
		Рік навчання 5
Семестр 9		
Лекції 26 год.		
Практичні (семінарські) 20 год..		
Лабораторні -		
Індивідуальні -		
Самостійна робота 94 год.		
Консультації 10 год.		
Форми контролю екзамен		
Заочна форма навчання	Галузь знань 01 Освіта Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма Початкова освіта Освітній ступінь магістр	Нормативна
		Рік навчання 5
		Семестр 9
		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 10 год.
		Лабораторні -
		Індивідуальні -
		Самостійна робота 118 год.
		Консультації 10 год.
		Форми контролю екзамен
Кількість годин/кредитів 150/5		
ІНДЗ: немає		

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета вивчення дисципліни «Теорія і технологія вивчення у ВНЗ галузі «Мова та література» у педагогічному навчальному закладі – оволодіння майбутніми вчителями (викладачами) методикою використання сучасних педагогічних технологій, розуміння закономірностей формування комунікативної та літературної компетентностей у молодших школярів з української мови та літературного читання.

Завдання курсу:

– підготувати майбутніх учителів початкових класів (викладачів педагогічних вишів) до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної початкової школи, реалізації концепції мовної та літературної освіти в Україні;

– забезпечити засвоєння студентами системи теоретичних знань і практичних умінь і навичок, які допоможуть їм формувати в учнів

комунікативну та читацьку компетентність, виховувати свідомих громадян України;

- навчати студентів співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної початкової школи, втілювати нові методичні ідеї в практику вивчення рідної словесності;

- ознайомити студентів із сучасними педагогічними технологіями та підготувати майбутніх учителів початкових класів (викладачів) до моделювання лекції, практичного заняття, уроку української мови та літературного читання з використанням різних педагогічних технологій;

- розвивати у студентів пізнавальні інтереси, прагнення до удосконалення своєї професійної підготовки, вміння працювати з навчально-методичною літературою;

- формувати у майбутніх учителів (викладачів) дослідницькі навички, розвивати вміння проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчаючи курс «Теорія і технологія вивчення у ВНЗ галузі «Мова та література», студенти повинні знати:

- основні концептуальні засади мовної та літературної освіти в Україні, ідеї, закладені в змісті та структурі Державного стандарту початкової загальної середньої освіти, чинних програм з української мови та літературного читання для початкових загальноосвітніх навчальних закладів;

- основні ознаки педагогічних технологій та їх класифікації;

- концептуальні засади та особливості змісту інноваційних педагогічних технологій;

- способи активізації та мотивації навчальної діяльності учнів нової української початкової школи, шляхи ефективного управління навчально-виховним процесом початкової школи;

- методологічні засади моделювання і конструювання навчального процесу на основі використання інноваційних технологій навчання молодших школярів української мови та літературного читання.

Студенти повинні вміти:

- визначати завдання навчання, виховання і розвитку молодших школярів в різних технологічних системах навчання їх української мови та літературного читання;

- використовувати ефективні форми, методи і прийоми сучасних педагогічних технологій на уроках української мови та літературного читання;

- розробляти сучасні форми, методи і прийоми навчальної діяльності молодших школярів для використання на уроках української мови, літературного читання та для реалізації інтегрованого навчання у початковій школі;

- вибирати найбільш раціональну послідовність різних видів співпраці вчителя і учнів;

- визначати оптимальні технологічні засоби для реалізації завдань навчання, виховання і розвитку молодших школярів у процесі вивчення мовно-літературної освітньої галузі;

- аналізувати вибір методів і засобів контролю на уроках української мови, літературного читання; визначати критерії та показники ефективності навчальної роботи учнів на уроках української мови, літературного читання;

- вибирати засоби стимулювання та оцінювання результатів навчальної діяльності учнів початкової школи на уроках української мови та літературного читання.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади викладання дисциплін мовно-літературної освітньої галузі у ВНЗ					
Тема 1. Методика навчання української мови у ВНЗ як галузь лінгводидактики		2		2	
Тема 2. Методика навчання літературного читання у ВНЗ в системі професійно-орієнтованої гуманітарної підготовки майбутніх учителів початкових класів				2	
Тема 3. Методика проведення лекційних, практичних, лабораторних занять мовно-літературних дисциплін в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ		2	4	6	4
Тема 4. Критерії оцінювання студентів з навчального курсу «Методика навчання української мови та літературного читання» в умовах компетентнісного навчання		2		2	
Разом за модулем 1		6	4	14	4
Змістовий модуль 2. Інноваційні педагогічні технології					
Тема 5. Технологічність методики початкового навчання як чинник її модернізації		2		4	

Тема 6. Технологія традиційного навчання. Технологія компетентнісного навчання. Технологія особистісно орієнтованого навчання		2	2	8	
Тема 7. Технологія інтегрованого навчання у контексті реалізації концепції «Нова українська школа»		4	2	12	2
Тема 8. Гуманно-особистісна технологія Ш.О. Амонашвілі. Вальдорфська технологія навчання (Р. Штайнер)		2	2	4	
Тема 9. Технологія саморозвитку: «Будинок вільної дитини» М. Монтесорі. Технологія вільної праці: «Школа успіху і радості» С. Френе		2	2	4	
Тема 10. Технологія розвивального навчання Л. Занкова-Д. Ельконіна-В. Давидова. Технологія раннього навчання М. Зайцева-Г. Домана		2	2	10	
Тема 11. Інтерактивні технології навчання. Технологія розвитку критичного мислення. Проектна технологія навчання		2	2	10	
Тема 12. Концептуальні засади педагогічної технології «Йена-план-школа» П. Петерсена. «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі. Науково-педагогічні проекти «Інтелект України», «Росток», «Розумники» та ін.		2	2	14	
Тема 13. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності: моделювання сучасного уроку української мови, літературного читання у початковій школі		2	2	14	4
Разом за модулем 2		20	16	82	6
Всього годин:	150	26	20	94	10

Заочна форма навчання					
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні засади викладання дисциплін мовно-літературної освітньої галузі у ВНЗ					
Тема 1. Методика навчання української мови у ВНЗ як галузь лінгводидактики		2		4	
Тема 2. Методика навчання літературного читання у ВНЗ в системі професійно-орієнтованої гуманітарної підготовки майбутніх учителів початкових класів				4	
Тема 3. Методика проведення лекційних,			4	6	4

практичних, лабораторних занять мовно-літературних дисциплін в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ					
Тема 4. Критерії оцінювання студентів з навчального курсу «Методика навчання української мови та літературного читання» в умовах компетентнісного навчання				4	
Разом за модулем 1		2	4	18	4
Змістовий модуль 2. Інноваційні педагогічні технології					
Тема 5. Технологічність методики початкового навчання як чинник її модернізації		2		8	
Тема 6. Технологія традиційного навчання. Технологія компетентнісного навчання. Технологія особистісно орієнтованого та диференційованого навчання		2		10	
Тема 7. Технологія інтегрованого навчання у контексті реалізації концепції «Нова українська школа»		2	2	12	2
Тема 8. Гуманно-особистісна технологія Ш.О. Амонашвілі. Вальдорфська технологія навчання (Р. Штайнер)				6	
Тема 9. Технологія саморозвитку: «Будинок вільної дитини» М. Монтесорі. Технологія вільної праці: «Школа успіху і радості» С. Френе				6	
Тема 10. Технологія розвивального навчання Л. Занкова-Д. Ельконіна-В. Давидова. Технологія раннього навчання М. Зайцева-Г. Домана				12	
Тема 11. Інтерактивні технології навчання. Технологія розвитку критичного мислення. Проектна технологія навчання			2	14	
Тема 12. Концептуальні засади педагогічної технології «Йена-план-школа» П. Петерсена. «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі. Науково-педагогічні проекти «Інтелект України», «Росток», «Розумники» та ін.		2		16	
Тема 13. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності: моделювання сучасного уроку української мови, літературного читання у початковій школі		2	2	16	4
Разом за модулем 2		10	6	100	6
Всього годин:	150	12	10	118	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Підготувати конспект лекції, практичного заняття з курсу «Методика навчання української мови та літературного читання».
2. Укласти критерії оцінювання студентів з навчального курсу «Методика навчання української мови та літературного читання» в умовах компетентнісного навчання.
3. Опрацювати фахові періодичні видання за останні 5 років та сформулювати актуальні проблеми професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів.
4. Ознайомитися із формами перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів початкових класів.
5. Укласти методичні рекомендації та конспекти уроків української мови для 1-4 класів із застосуванням інноваційних педагогічних технологій.
6. Описати особливості роботи над формуванням графічної компетентності в учнів 1 класів за науково-педагогічними проектами.
7. Розробити конспекти до кожного типу уроку (за О. Савченко) з використанням сучасних педагогічних технологій.
8. Описати технологію організації навчальної проектної діяльності на уроках літературного читання.
9. Аргументувати використання інноваційних педагогічних технологій для розвитку інтересу до читання та формування читацької компетентності в учнів початкової школи.
10. Розробити діагностику для перевірки готовності педагога до інноваційної професійної діяльності.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Описати використання інноваційних педагогічних технологій на уроках української мови та літературного читання у початкових класах рідного міста чи села.
2. Проаналізувати особливості підготовки й проведення уроку з української мови з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій.
3. Укласти методичні рекомендації до побудови сучасного уроку української мови.
4. Дослідити особливості навчання грамоти за науково-педагогічними проектами («Інтелект України», «Росток», «Розумники»).
5. Описати передовий педагогічний досвід учителів, які використовують на уроках української мови та літературного читання сучасні педагогічні технології навчання.

6. Проаналізувати особливості підготовки й проведення уроків літературного читання з використанням мультимедійних технологій навчання.

7. Укласти види робіт з розвитку літературно-творчої діяльності учнів початкової школи.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Теорія та технологія вивчення у ВНЗ галузі «Мова та література»» здійснюємо за 100-бальною шкалою. Воно включає поточне оцінювання студента за кожен модуль та підсумкове за МКР (або оцінку за екзамен).

МКР проводяться у письмовій формі.

Критерії оцінювання студента (підсумковий контроль)

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

Максимальна кількість балів, що може бути отримана студентами – 60.

У випадку проведення підсумкового контролю загальна кількість балів складається із суми балів за виконання практичних завдань та МКР.

Під час визначення кількості балів за екзамен викладач керується такими критеріями:

60 (максимальна кількість) балів ставиться у тому випадку, коли студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вирішує складні проблемні завдання, вміє ставити і розв'язувати методичні проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, вирішує складні проблемні завдання, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили, самостійно виконує 100 % від загальної кількості практичних завдань.

50–59 балів ставиться, коли студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 80 % навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми; користується додатковими джерелами, виконує не менше 90 % від загальної кількості практичних завдань.

40–49 балів ставиться, коли студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, з допомогою викладача може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 70 % навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми; користується додатковими джерелами, виконує не менше 75 % від загальної кількості практичних завдань.

20–39 балів ставиться, коли студент має початковий рівень знань; знає частину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, із допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує до 45 % від загальної кількості практичних завдань.

5–20 балів ставиться тоді, коли студент відтворює менше як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання, здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30 % від загальної кількості практичних завдань.

1–4 бали ставиться студенту, коли він може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; поверхово усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш як 20 % від загальної кількості практичних завдань.

Кількість балів зменшується відповідно до проценту виконання практичних завдань або при відповідях на заліку.

Розподіл балів для денної форми навчання												
Поточний контроль (макс=40 балів)										Модульний контроль (макс=60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2					Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2								МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			

Розподіл балів для заочної форми навчання												
Поточний контроль (макс=40 балів)										Модульний контроль (макс=60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2					Модуль 3		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			ІНДЗ					МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5						15	20	40
5	5	5	5	5								

Критерії оцінки студента за ІНДЗ (для заочної форми навчання)

Видами ІНДЗ із дисципліни «Методика вивчення у ВНЗ галузі «Мова та література»» є підготовка доповіді та виступ на практичному занятті.

Максимальна кількість балів, отриманих студентами за ІНДЗ становить 15 балів.

У процесі визначення кількості балів за ІНДЗ викладач керується такими критеріями:

10–15 балів виставляється у тому випадку, коли студент підготував доповідь, що повністю розкриває зміст вибраної теми, висловив власну точку зору. Застосував матеріал для аргументованих суджень, зробив переконливі висновки. Під час доповіді використав наочність, роздавальний матеріали. Зумів дати повну відповідь на додаткові запитання за темою доповіді.

5–10 балів ставиться, коли студент неповно розкрив питання теми або допустив деякі неточності чи не зумів відповісти на поставлені запитання. Під час доповіді недостатньо використовував дидактичний матеріал.

1–5 балів ставиться, коли студент поверхово розкрив питання теми або допустив помилки, тези мали реферативний характер. Під час виступу не використовувалися ілюстративні матеріали та були відсутні відповіді на запитання за темою доповіді.

0 балів ставиться у випадку відсутності доповіді.

Шкала оцінювання

Сума в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології / І. Дичківська. – К.: Академвидав, 2015. – 304 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Н. П. Наволокова. – Х. : «Основа», 2012. – 176 с.
3. Коваль Г. П. Методика викладання української мови: навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів спеціальності «Педагогіка і методика початкового навчання» / Г. П. Коваль, Н. І. Деркач, М. М. Наумчук. – Тернопіль : Астон, 2008. – 288 с.

4. Коваль Г.П. Методика читання / Г.П. Коваль, Л.І. Іванова, Т.Б. Суржик. – Тернопіль : Богдан, 2008. – С. 3-12.
5. Методика навчання української мови в початковій школі / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2012. – 364 с.
6. Наумчук М. М. Сучасний урок української мови в початковій школі. Методика і технологія навчання. – Тернопіль : Астон, 2001. – 264 с.
7. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі / В. М. Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
8. Педагогічні технології навчання української мови та літературного читання в початковій школі / за наук. ред. Чабайовської М. І. – Тернопіль : Мальва-ОСО, 2014. – 188 с.
9. Савченко О.Я. Методика читання у початкових класах / О.Я. Савченко. – К. : Освіта, 2007.
10. Українська мова з методикою навчання в початкових класах. Інтегрований курс / За ред. А. П. Каніщенко, Г. О. Ткачук. – Тернопіль.: Богдан, 2011. – 263 с.

Додаткова

1. Анісімова Г. О. Сучасний урок у початковій школі : традиції та інновації / Г. О. Анісімова, О. В. Нікулочкіна. – Тернопіль : Мандрівець, 2013. – 104 с.
2. Бульбах Т. Підготовка та проведення уроків з мультимедійною підтримкою в початкових класах / Т. Бульбах // Початкова школа : Науково-методичний журнал. – 2015 – № 3 – С. 56-58.
3. Вашуленко М.С. Буквар / М.С. Вашуленко, О.В. Вашуленко. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2012. – 152 с.
4. Вашуленко О. Варіативність уроків літературного читання / О. Вашуленко, О. Захарченко, І. Левченко // Учитель початкової школи. – 2015. – № 4. – С. 27 -28.
5. Вітюк В.В. Основні шляхи формування соціокультурної компетентності учнів початкової школи / В.В. Вітюк // Рідне слово в етнокультурному вимірі: Зб. наук. праць / Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – С. 474 - 480.
6. Вітюк В.В. Лінгвокультурологічні аспекти формування мовної особистості / В.В. Вітюк // Сучасні проблеми гуманітаристики: сучасні пошуки, комунікативні та педагогічні стратегії: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Рівне, 2013. – С. 186-189.
7. Вітюк В.В. Вихідні методичні позиції в дослідженні понять „компетенція” і „компетентність” / В.В. Вітюк // Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – У 2 частинах. – Ч. І. – К.: Київська наукова організація педагогіки та психології, 2014. – С. 25 -28.
8. Вітюк В.В. Лінгводидактичний підхід до формування комунікативної компетентності в учнів сучасної школи / В.В. Вітюк //

Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Педагогічні науки». – Луцьк, 2014. - № 6 (283). – С. 17-21.

9. Вітюк В.В. Комунікативна компетентність як важлива складова сучасної початкової освіти / В.В. Вітюк, Л.С. Тарасюк // Українська педагогічна освіта в європейському часопросторі: Матеріали Міжвузівської студентської науково-практичної конференції. – Дубно: ДКРДГУ, 2014. – С. 5-21.

10. Вітюк В.В. Конспект уроку з української мови у 3 класі на тему «Написання листа другуві» / В. В. Вітюк // Початкова школа. – 2011. - № 11. – С. 21-24.

11. Вітюк В.В. Соціокультурний аспект навчання української мови / В.В. Вітюк, В.Г. Кисель // Тенденції та перспективи формування професійної лексики. – Ірпінь : Національний ун-т ДПС України, 2015. – Вип. У. – С. 185-188.

12. Вітюк В.В. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій під час вивчення літератури рідного краю / В.В. Вітюк, Т.М. Бабій. – Педагогіка // Збірник наукових праць (Матеріали У міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів, та студентів «Актуальні проблеми соціальної педагогіки, початкової та дошкільної освіти / за ред. П.М. Гусака, Н.І. Корпач. – Луцьк: ПП Іванюк, 2015. – С. 80-84.

13. Вітюк В.В. Категорійний підхід до поняття «інформаційно-комп'ютерні технології» в українській лінгводидактиці / В.В. Вітюк // Proceedings of the International Scientific and Practical Conference «The Top Actual Researches in Modern Science, Vol. IY (July 18-19, 2015, Ajman, UAE)». – Dubai: Rost Publishing, 2015. – S. 12-20.

14. Вітюк В. В. Добуквар : інтегрований посібник-зошит для підготовки до читання і письма дітей 5-6 років / В. В. Вітюк, К. В. Зуйко, М. О. Липисвицька. – Луцьк : Вежа-друк, 2017. – 266 с. + іл. (рекомендовано до друку методичною радою педагогічного факультету Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, протокол № 4 від 7 грудня 2016 р.).

15. Вітюк В. В. Художній текст як засіб формування творчо-естетичних цінностей у майбутніх учителів початкових класів / Вітюк В. В., Каптур Г. А. / Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. Випуск 42. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2016. – С. 216-220.

16. Вітюк В. В. Використання мультимедійних презентацій на уроках літературного читання / В. В. Вітюк, К. В. Зуйко. // International Scientific and Practical Conference “WORLD SCIENCE” (Scientific and Practical Results in 2015. Prospects for Their Development (December 23 – 24, 2015, Abu-Dhabi, UAE)”). – 2016. – 1(5), Vol.1. – S. 13-17.

17. Вітюк В. В. Використання мультимедійних презентацій у букварний період навчання грамоти / В. В. Вітюк, М. О. Липисвицька // Педагогіка : зб. наук праць : [матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми

соціальної педагогіки, початкової та дошкільної освіти»] / За ред. П. М. Гусака, Н. І. Корпач. – Луцьк : Вежа-друк, 2016. – С. 169-173.

18. Вітюк В. В. Орфографічна грамотність: формуємо вміння писати без помилок. / В. В. Вітюк. // Учитель початкової школи. 2016. - № 5. – С. 14-19.

19. Вітюк В. В. Аналіз типових лексичних помилок у мовленні майбутніх учителів початкової школи / В. В. Вітюк, І. М. Булавчик. // Тенденції та перспективи формування професійної лексики : Доповіді УІІ Міжвузівського науково-практичного семінару. – Ірпінь : УДФС України, 2017. – Вип. УІІ. – С. 117-122.

20. Вітюк В. В. Комунікативне портфоліо майбутніх учителів початкової школи / В. В. Вітюк, І. М. Булавчик // Антропоцентрична скерованість сучасної наукової лінгвістичної парадигми. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. – Вип. 2. – С. 29-36.

21. Вітюк В. В. Історичний аспект інтегрованого навчання в початковій школі / В. В. Вітюк, К. В. Зуйко, М. О. Липисвицька // Педагогіка : зб. наук. пр. : [матеріали УІІ Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки і соціальної роботи] / за ред. П. М. Гусака, А. В. Лякішевої та Н. І. Корпач. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – С. 127-130.

22. Вітюк В. В. Інтегрований підхід до навчання у початковій школі / В. В. Вітюк, К. В. Зуйко // Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : збірник матеріалів ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (25 жовтня 2017 р.). – Луцьк, 2017. – С. 104-106.

23. Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20. 04.2011 р. - № 462, проект 2017 р.

24. Єргіна О. В. Сучасний урок і мультимедійні технології: досвід і перспектива / О. В. Єргіна // Комп'ютер у школі та сім'ї: науково-методичний. – 2008. – № 2. – С. 12 – 16.

25. Зеленська О. Використання інноваційних технологій на уроках у початкових класах / О. Зеленська // Початкова школа. – 2013. – № 9. – С. 47-49.

26. Ісаєва О. Комп'ютер на уроці літератури як методична проблема / О. Ісаєва // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. - № 5. – С. 2-5.

27. Кітаєва М. Використання мультимедійних технологій / М. Кітаєва // Початкова освіта. – 2011. – № 38. – С. 7-10.

28. Компаній О. Формування читацьких інтересів молодших школярів із використанням мультимедіа та Інтернету / Компаній О. // Початкова школа. - 2013. - № 3. - С. 17-20.

29. Кравчук Л. В. Ефективний урок / Л. В. Кравчук // Початкова школа. –2013. – № 1. – С. 12-15.

30. Лаврентьєва Г. П. Використання комп'ютера у навчанні молодших школярів очима психолога / Г. П. Лаврентьєва // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2011 - № 8. – С. 21-24.
31. Мартиненко В.О. Оновлення змісту літературного читання у контексті компетентнісного підходу / В.О. Мартиненко // Методичний коментар до навчальних програм для 1-4 класів. Дайджест. / Укл. О. В. Онопрієнко. – Донецьк : Каштан, 2012. – С. 50-57.
32. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів зі змінами. 1-4 класи. Літературне читання. – К : «Освіта», 2016.
33. Науменко В. О. Алгоритм підготовки вчителя початкових класів до уроку читання В. О. Науменко, Н. О. Рибалко // Вісник психології і соціальної педагогіки – Режим доступу: <http://www.psyh.kiev.ua>
34. Онишків З. М. Мультимедіа в початковій школі / З. М. Онишків // Початкова школа : Науково-методичний журнал. – 2012 – № 5. – С. 48-51.
35. Петлюшенко Н. Упровадження комп'ютерних технологій у початковій школі / Н. Петлюшенко // Початкове навчання і виховання. – 2012- № 1 - С. 12-15.
36. Пищук О. В. Методика використання мультимедіа-технологій на уроці / О. В. Пищук // Педагогічна майстерня. – 2012. - № 10. – С. 15-17.
37. Підласий І. П. Критерії ефективності сучасного уроку / І. П. Підласий. - К. – Педагогічна думка. – 2003. – 127 с.
38. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : А.С.К., 2006. – 192 с.
39. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О. І. Пометун. – К., 2007. – 144 с.
40. Савченко О. Дидактика початкової освіти / О.Савченко. - К: Грамота, 2012. - С. 336-362.
41. Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах. / О.Я. Савченко. - К.: Магістр. - 1997. - 256 с.
42. Савченко О. Компетентнісна спрямованість нових навчальних програм для початкової школи / О. Савченко // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2012. - № 8. - С. 4-5.
43. Савченко О. Сучасний урок: суб'єктивність навчання і варіативність структури / Савченко О. // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2011. - № 9. - С. 11-15.

9. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Актуальні проблеми викладання дисципліни «Методика навчання української мови та літературного читання» у вищих навчальних закладах.
2. Форми організації навчання філологічних дисциплін у контексті кредитно-модульної системи вищої школи.
3. Університетська лекція крізь призму традицій та сьогодення.

4. Практичне заняття з філологічних дисциплін у вищій школі, методика його проведення і підготовки.

5. Самостійна навчально-пізнавальна та науково-дослідна робота майбутніх учителів початкової школи.

6. Історичний аспект педагогічних технологій.

7. Сутність педагогічних технологій.

8. Структура педагогічної технології.

9. Основні класифікації педагогічних технологій.

10. Педагогічні технології для навчання української мови та літературного читання у початковій школі.

11. Технологія традиційного навчання.

12. Технологія компетентнісного навчання.

13. Технологія особистісно орієнтованого та диференційованого навчання.

14. Технологія інтегрованого навчання у контексті реалізації концепції «Нова українська школа».

15. Гуманно-особистісна технологія Ш. О. Амонашвілі.

16. Вальдорфська технологія навчання (Р. Штайнер).

17. Технологія саморозвитку «Будинок вільної дитини» (М. Монтесорі).

18. Технологія вільної праці «Школа успіху і радості» (С. Френе).

19. Технологія розвивального навчання Л. Занкова-Д. Ельконіна-В. Давидова.

20. Технологія раннього навчання М. Зайцева-Г. Домана.

21. Інтерактивні технології навчання.

22. Технологія розвитку критичного мислення.

23. Проектна технологія навчання.

24. Концептуальні засади педагогічної технології «Йена-план-школа»

П. Петерсена.

25. «Школа для життя, через життя» Ж.-О. Декролі.

26. Технологія розвитку творчої особистості.

27. Ігрові технології навчання.

28. Технологія кредитно-модульного навчання.

29. Альтернативні системи навчання у сучасних вишах.

30. Науково-педагогічний проект «Інтелект України».

31. Науково-педагогічний проект «Росток».

32. Науково-педагогічний проект «Розумники».

33. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності як важлива фахова якість учителя початкової школи.

34. Основні вимоги до сучасного уроку української мови у початковій школі.

35. Комунікативно-діяльнісний підхід до навчання української мови у початковій школі.

36. Моделювання уроку української мови на засадах компетентнісного підходу.

37. Моделювання уроку української мови на засадах інтегрованого підходу до навчання.

38. Інформаційно-комунікаційні технології у початковій школі.

39. Основні вимоги до сучасного уроку літературного читання у початковій школі.

40. Моделювання уроку літературного читання на засадах інтегрованого підходу до навчання.